

[Sønderup.]

hævet sin store interesse i det såkaldte seks landes fællesmarked, men det er mit indtryk, at den nye regeringsdannelse ikke vil være noget plus for en snarlig afklaring vedrørende Danmarks stilling. Det er en offentlig hemmelighed, at fagforeningsfløjen nærer store betænkeligheder, og at de radikales interesse først og fremmest går i retning af et nordisk økonomisk samarbejde, en plan, der for resten efter min opfattelse kun har næsten mikroskopisk betydning, og da retsforbundets stilling til livets forskellige problemer afhænger af deres større eller mindre tilknytning til grundskyld, kan der sikkert ikke ventes stor bevågenhed i denne sag fra den side.

Skulle man så yderligere sige et par ord om det, som man kan kalde landbrugets omkostningskurve fremover og dets udgiftsområde, som i denne forbindelse særlig har haft tilknytning til ejendomsbeskatningen, er det jo symptomatisk for, hvad man kan vente sig på det område, at et af regeringspartierne netop som pris for sin deltagelse i regeringen har forlangt at få det mest mulige pint ud af jordbeskatningen.

Det er selvfølgelig landbrugets pligt under alle forhold at disponere sådan, at det kan klare sine økonomiske forpligtelser, og det kan derfor under en aparte udviklingsforløb blive nødvendigt meget nøje at overveje fremtiden for at klare dagen og møde udviklingen. Skal afsætningsvilkårene fortsat være præget af de alvorlige usikkerhedsmomenter, der har kendetegnet dem i længere tid, og det ikke vil være muligt at få tilvejebragt et rimeligt niveau for, hvad man kan kalde påtvungne omkostninger, så vil en produktionsbegrænsning under en eller anden form være en meget nærliggende realitet og resultat af alt det, som det trækker op til. For landbruget som sådant er det måske ikke den dårligste udgang, og det er jo næsten en skæbnens ironi, at det ser ud, som om landbruget har de bedste vilkår i de lande, hvor dets samfundsøkonomiske betydning er forholdsvis ret begrænset.

Som anført til at begynde med er jeg ikke i stand til at overse, hvor stor betydning den højtærede ministers forslag kan få. For stadig at blive i ministerens ordvalg vil vi, som situationen er kommet til at foreligge, ikke lægge det hindringer i vejen,

og det ville næsten også være synd for den højtærede landbrugsminister, hvis hans første lovforslag ikke skulle få den lettest tænkelige gang gennem det høje ting.

Jørgen Jørgensen (Ullerup): Efter det ærede medlem hr. Carl Petersens — hvis jeg kan sige det på den måde — såre beherskede anbefaling af forslaget kan det næsten blive svært for os fra oppositionen at komme længere væk fra den højtærede landbrugsminister, men det er måske heller ikke nødvendigt. Jeg troede egentlig, at lovforslaget var et forsøg på at indfri det løfte, den højtærede statsminister gav det store landbrug sidste forår, ellers forstod jeg egentlig dårlig nok den virkelige motivering, det ærede medlem hr. Carl Petersen gav; den var interessant, men det er der så meget, der er i dag. Jeg synes snarere, at man skulle rose den højtærede landbrugsminister for det mod og den selvstændighed, han har vist ved at sige: nu vil jeg ikke høre mere på de mennesker, der kommer her, de har lært for meget af de store. Nogle vil ikke fraråde, andre vil ikke tilråde, og nogle siger: vi tager, hvad der ligger på bordet. Det var der også nogle, der gjorde under de store forhandlinger.

Jeg er enig med det ærede medlem hr. Sønderup i, at lovforslaget skal have en let gang gennem tinget, og så må vi se, hvor meget eller hvor lidt ordningen kommer til at betyde.

Man kan, som det ærede medlem hr. Carl Petersen gjorde det, vende og dreje sagen på mange måder, men engang må det danske landbrugs forskellige organisationsledere prøve at finde frem til en eller anden måde, hvorpå de kan værne sig imod en situation som den, der nu er opstået for landbruget. For det er den enkle sandhed, at i længden lader det sig ikke gøre konstant at forhøje landbrugets omkostningsniveau. En tid kan det måske klares — jeg siger udtrykkelig måske — ved rationalisering, men også kun en tid. Med de vanskeligheder, der møder det danske landbrug på alle vore eksportmarkeder, er den fri konkurrence jo sat ud af kraft; verdensmarkedet eksisterer ikke mere i landbrugseksportmæssig forstand. Der er ingen tvivl om, at hvis vi bare kunne få lov at producere på lige fod med alle de subsidiestøttede kolleger, vi har i andre